

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

10. januar 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2023

1 Innledning

Norges forskningsråd er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå de sektorpolitiske målene om bedre helse i befolkningen og bedre, tryggere og mer effektive helse- og omsorgstjenester.

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag for 2023 (Prop.1 S 2022-2023), og Innst. 11 S (2022-2023), og det tildeles med dette **381,211 mill. kroner** til Forskningsrådet over kap. 780, post 50. Det er en økning på vel 10,6 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2022, økningen skyldes en generell prisstigning, som fordeles forholdsmessig mellom de ulike aktivitetene departementet finansierer.

Det vises også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for Forskningsrådet. Oppdragene som går frem i vedlegget går frem i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgiving

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Besøksadresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Spesialisthelsetjenesteavdelingen
Saksbehandler
22 24 84 90

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til å nå alle de fem målene nevnt over. I tillegg skal tildelingen støtte opp under oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien og Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2023 - 2032), der helse er et særskilt prioritert tema. Norges forskningsråd skal også hensynta politiske målsettinger der behov for kunnskaps- og tjenesteutvikling, forskning og innovasjon innenfor helse- og omsorgsdepartementets sektoransvar er løftet frem. Dette kommer til uttrykk i statsbudsjettet, og andre relevante dokumenter fra departementet ,jf bl.a. tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet for 2022. Departementet planlegger fremleggelse av flere stortingsmeldinger og strategier i 2023, som ny Folkehelsemelding, Strategi for persontilpasset medisin, Opptappingsplan for psykisk helse m.m.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Helse- og omsorgsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på. I tillegg er bruken av Health Research Classification System (HRCS), HelseOmsorg21-monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg, viktig styringsinformasjon for departementet.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

I 2023 tildeles 381,211 mill. kroner, midlene vil bli utbetalt to ganger i året, den 30. januar og 30. august.

De midler som Helse- og omsorgsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Vi gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen sikres på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

På bakgrunn av den økonomiske situasjonen for kap. 780 post 50 viser Helse- og omsorgsdepartementet til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2023 side 8 og 9 under overskriften «*Videre oppfølging av fullmakt til Forskningsrådet om bruk av bevilgninger til forskningsformål*» herunder vises det blant annet til følgende tekst «*Kunnskapsdepartementet ønsker å drøfte Forskningsrådets budsjett for 2023. Som grunnlag for drøftingen ber vi Forskningsrådet legge fram oppdaterte prognoser for forpliktelser og utbetalinger, både samlet sett og for de enkelte postene, så raskt som mulig i januar 2023. Fullmakten og*

engangsbevilgningen til kap. 285 som ble gitt i forbindelse med nysalderingen 2022, skal inngå som en del av premissgrunnlaget for prognosen. Når Forskningsrådet har levert, vil departementet kalle inn til et møte med Forskningsrådet og relevante departementer». Dette er særskilt viktig for Helse- og omsorgsdepartementet.

Samfunnsoppdrag

Kunnskapsdepartementet vil i samarbeid med de berørte departementene komme tilbake til den konkrete oppfølgingen og Forskningsrådets rolle i arbeidet med to samfunnsoppdragene som er lansert i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning.

Formål som finansieres over denne posten:

- Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester
- Bedre helse og livskvalitet
- God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering
- Helseinnovasjon
- Norsk forskning innenfor global helse, inkludert ivaretagelse av norske forpliktelser etter EU-Africa Global Health Partnership.

- *Strategiske satsinger m.m.:* kvinners helse og kjønnsperspektivet, antimikrobiell resistens
Forskningssentre for klinisk behandling.

- *Internasjonalt samarbeid* gjennom JPND, Neurodegenerative Disease Research, JPI-A Healthy Diet for a Healthy Life, JPIAMR, Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance, EUs strålevern (EURATOM).

Føringer:

- Sekretariatsfunksjon for HelseOmsorg21 prioriteres. HelseOmsorg21-monitoren og drift og videreutvikling av HelseOmsorg21-monitoren ligger på vel 2,5 mill. kroner, se spesifisering av oppdraget i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet.
- Forskning knyttet til Kvinners helse og kjønnsperspektivet skal finansieres med minst 20,4 mill. kroner.
- Deltakelse i Euratom videreføres med to mill. kroner, se også tildelingsbrev fra NFD, KLD, LMD og UD. Departementene vil komme nærmere tilbake til rammene for tildelingen og behovet for en evaluering av ordningen innen 2025.
- 0,5 mill. kroner av eksisterende ramme skal benyttes til forskningsprogram for utsatte barn og unge, og en analyse av hull knyttet til et helhetlig og vesentlig kunnskapsbilde for videre utvikling av programmet. Dette er en del av oppfølging av BarnUnge21-strategien.
- Implementerings- og effektforskning skal prioriteres innenfor alle aktuelle budsjettformål.
- Forskning på utmattelsesykdommer, som CFS/ME, skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål.
- Søknader om forskningsmidler til kliniske studier skal inkludere og redegjøre for bruk av eksplorative markører for stratifisering og persontilpasning, jf. Nasjonal strategi for

persontilpasset medisin. Forskningsrådet forventes å følge opp øvrige føringer i den nasjonale strategien innenfor sine ansvarsområder.

- De regionale sentrene for omsorgsforskning videreføres etter 2020 med uendrede vilkår, herunder de økonomiske vilkårene. Forskningsrådet skal påse at vilkårene for tildelingen av vertssted for regionalt senter for omsorgsforskning etterfølges¹. Departementet vil komme nærmere tilbake til en vurdering av vilkårene i løpet av den nye kontraktsperioden 2021-2023.
- Sykdommer og skader som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der det er kunnskapshull skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål.
- Det vises til NFDs tildelingsbrev for 2023 om kommersialisering av forskningsresultater.
- Det skal legges til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkludert sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises til likelydende formulering i tildelingsbrev fra LMD, NFD og KLD, som er aktualisert gjennom vektlegging av en helhetlig tilnærming og en-helse perspektivet for disse områdene under den nye prioriteringen helse i den nye langtidsplanen og følgende to tiltakspunkter:
 - tverrfaglig forskning i et én helse-perspektiv
 - bærekraftige matsystemer inkludert den gjensidige påvirkningen i ulike ledd og på tvers av verdikjedene, der én helse-perspektivet skal ivaretas
- Det internasjonale arbeidet med deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon skal opprettholdes, herunder også partnerskap, fellesprogram og samfunnsoppdragene.
- Forskningsrådet bes i samarbeid med forskningsfinansierende stiftelser og fond vurdere hvordan forholdet mellom stiftelsene og Forskningsrådet kan styrkes med sikte på mer samarbeid om folkehelseforskning og kunnskapsbaserte tildelinger til frivilligheten.
- Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere den norske helsenæringen og andre relevante aktører til relevante initiativer på europeisk nivå.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre, herunder også midler til HelseOmsorg21-rådet som ble overført med vel 7,5 mill. kroner fra Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer, som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Departementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader. Helse- og omsorgsdepartementet ønsker at Forskningsrådet fortsatt skal prioritere HelseOmsorg21-rådets arbeid.

5. Rapportering

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering på oppnådde resultater innenfor forskning og innovasjon med følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- forebygging og folkehelse
- diagnostisering, behandling og rehabilitering
- helse- og omsorgstjenester
- global helse
- helseinnovasjon

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet under pkt. 2.1 i dette brevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene. Det skal rapporteres på bruk av midler til særskilte prioriterte områder, som nevnt under punkt 2, og det skal rapporteres på forskning på demens og senterordning for kliniske behandlingsstudier.

I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på følgende:

- Bruk av HRCS for å følge med på og planlegge nye forskningsbevilgninger på helseområdet.

Rapporteringskrav og frister for 2023 framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, forslag til store satsinger etc.

Vi ber om at innholdet i dette tildelingsbrevet gjøres kjent for aktuelle porteføljestyrer i Forskningsrådet og HelseOmsorg21-rådet.

6 Planlagte styringsmøter

Det planlegges minst ett styringsmøte mellom Forskningsrådet og Helse- og omsorgsdepartementet, i juni og/eller november/desember. Avhengig av behov kan to styringsmøter vurderes.

Med vennlig hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maiken Engelstad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;

Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Direktoratet for e-helse
Folkehelseinstituttet
De regionale helseforetakene
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen
Nærings- og fiskeridepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Innovasjon Norge

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO
Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO

Verkstedveien 1,
Lovisenberggata 8, 0277, OSLO

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO
Storgt. 16 0155 OSLO

Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Postboks 8007 Dep. 0030

post@innovasjon norge.no

Vedlegg 1 Oppdrag i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet, med forbehold om mindre endringer (resultatet av dette er ikke behandlet i KD)

1. HelseOmsorg21-monitor

HOD ber om at Forskningsrådet innenfor rammen til HelseOmsorg21-monitoren synliggjør tilgjengelige data om forskningsaktivitet fra nasjonale kompetansetjenester og -sentre innenfor og utenfor spesialisthelsetjenesten, som en del av videreutviklingen av HelseOmsorg21-monitoren. HOD vurderer at dette oppdraget faller inn under oppdraget som Forskningsrådet allerede er gitt om å videreutvikle monitoren, og som de får særskilt finansiering for.

¹Det gjøres oppmerksom på at Helsedirektoratet har gitt de regionale sentre for omsorgsforskning oppdrag som varer ut 2023 knyttet til oppfølgingen av Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet, som er direkte finansiert av Helsedirektoratet. Det gjøres også oppmerksom på at de regionale sentre for omsorgsforskning inngår i tiltaksporteføljen til regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale og fylkeskommunale tannhelsetjenesten, Kompetanseløft 2025, som har planperiode 2021-2025.